

ผนวก ก

ตารางแสดงลำดับเหตุการณ์การเมืองในช่วง ค.ศ.1830-1928

ปี (ค.ศ.)	สถานการณ์โลกที่ส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงภายในอาณานิคม	ลำดับเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายในอาณานิคมและเมืองแม่
ค.ศ. 1830		<ul style="list-style-type: none"> <li>• รัฐบาลฮอลแลนด์ได้นำเอาระบบเพาะปลูกมาใช้</li> </ul>
ค.ศ. 1848		<ul style="list-style-type: none"> <li>• เกิดปฏิวัติในฮอลแลนด์ ซึ่งส่งผลให้กลุ่มเสรีนิยมก้าวขึ้นมา มีอิทธิพลกำหนดแนวทางนโยบายอาณานิคมหมู่เกาะอินเดียตะวันออกมากขึ้น</li> </ul>
ค.ศ. 1851	<ul style="list-style-type: none"> <li>• เกิดกบฏไท่ผิง (Taiping Rebellion) ในจีน ไปจนกระทั่งถึงปี ค.ศ.1864</li> </ul>	
ค.ศ. 1860		<p>หนังสือ เรื่อง Max Havelaar ของ Edward Douwes Dekker ได้ตีพิมพ์ออกมา ซึ่งหนังสือเล่มนี้ได้ตีแผ่การขูดรีดเอาเปรียบแรงงานชาวอย่าง ไร้มนุษยธรรมของเจ้าหน้าที่ดัตช์กับเจ้าพื้นเมืองและข้าราชการพื้นเมือง หนังสือเล่มนี้ได้รับความสนใจจากกลุ่มเสรีนิยมในเนเธอร์แลนด์และในอเมริกาทั่วยุโรปเป็นอันมาก มีการวิพากษ์วิจารณ์ปัญหาอาณานิคมหมู่เกาะอินเดียตะวันออกกันในวงกว้าง</p>

ปี (ค.ศ.)	สถานการณ์โลกที่ส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงภายในอาณานิคม	ลำดับเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ภายในอาณานิคมและเมืองแม่
ค.ศ. 1868	<ul style="list-style-type: none"> <li>● ปีนี้เป็นปีเริ่มต้นการปฏิรูปประเทศของ ญี่ปุ่นในยุคสมัยเมจิ เรียกว่ายุคของ “การปฏิรูปสมัยเมจิ (ค.ศ. 1868-ค.ศ. 1912)” ในยุคนั้น ญี่ปุ่นนับได้ว่าเป็น ประเทศแรกในเอเชียที่ประสบความสำเร็จ ในการพัฒนาประเทศให้ก้าว หน้าทัดเทียมกับประเทศตะวันตกด้วย ตัวเอง ญี่ปุ่นในยุคเมจิจึงกลายเป็นแบบ อย่างและแรงบันดาลใจให้กับอีกหลาย ประเทศในภูมิภาคแห่งนี้</li> </ul>	
ค.ศ. 1869	<ul style="list-style-type: none"> <li>● เปิดคลองสุเอซ ซึ่งมีความสำคัญมาก ต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจของดิน แดนในแถบตะวันออก และยังเป็นเส้นทาง ทางทางวัฒนธรรมทั้งที่มาจากโลก ตะวันตกและวัฒนธรรมอิสลามจาก ตะวันออกกลาง</li> </ul>	
ค.ศ. 1870	<ul style="list-style-type: none"> <li>● ปีนี้ นับเป็นจุดเริ่มต้นของยุค “จักรวรรดินิยมใหม่ (new imperialism)” และสิ้นสุดลงเมื่อสงครามโลกครั้งที่ หนึ่งระเบิดขึ้นในค.ศ.1914</li> <li>● เริ่มมีการนำเรือกลไฟเข้ามาใช้ครั้งแรก ระหว่างท่าเรืออัมมอย มณฑล ฟูเจี้ยนทางตอนใต้ของจีนกับท่าเรือ สิงคโปร์ ทำให้ประหยัดเวลาเดินทาง และลดค่าใช้จ่ายให้น้อยลง ผลกระทบ ที่สำคัญประการหนึ่ง คือ ก่อให้เกิด คลื่นการเคลื่อนย้ายแรงงานในภูมิภาค แห่งนี้โดยเฉพาะแรงงานจีน</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● กลุ่มเสรีนิยมในเนเธอร์แลนด์สามารถ เข้ามาครองอำนาจการเมืองอย่างเต็มที่ ในรัฐบาล ส่งผลให้นานโยบายเสรี นิยมเข้ามาปรับใช้ในอาณานิคมหมู่ เกาะอินเดียตะวันออก รัฐบาลได้สนับสนุน ทุนเอกชนเข้ามาลงทุนมากขึ้น แทนการผูกขาดการค้าของรัฐบาลใน ระบบเพาะปลูกที่ถูกยกเลิกไป</li> </ul>

ปี (ค.ศ.)	สถานการณ์โลกที่ส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงภายในอาณานิคม	ลำดับเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายในอาณานิคมและเมืองแม่
ค.ศ. 1887	<ul style="list-style-type: none"> <li>● เศรษฐกิจถดถอยทั่วโลก</li> </ul>	
ค.ศ. 1895	<ul style="list-style-type: none"> <li>● ญี่ปุ่นมีชัยชนะเหนือจีนในสงคราม Sino-Japanese ความพ่ายแพ้ของจีนครั้งนี้ทำให้ปัญญาชนชาวจีนตื่นตัวต่อการปฏิรูปสังคมให้ทันสมัยอย่างที่ญี่ปุ่นประสบความสำเร็จมาแล้ว</li> </ul>	
ค.ศ. 1896	<ul style="list-style-type: none"> <li>● หลังจากที่ Rizal ถูกรัฐบาลอาณานิคมสเปนจับประหารชีวิต ต่อมาไม่นานจึงเกิดการปฏิวัติของกลุ่มชาตินิยมต่อเจ้าอาณานิคมสเปน ในฟิลิปปินส์ ซึ่งเป็นการปฏิวัติชาตินิยมกลุ่มแรกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จากนั้นในค.ศ.1897 พวกเขาสามารถประกาศเอกราชจากสเปนได้สำเร็จ</li> </ul>	
ค.ศ. 1898	<ul style="list-style-type: none"> <li>● ขบวนการปฏิรูป 100 วันของคังยูเว่ย โดยฟื้นฟูลัทธิขงจื้อขึ้นมาใหม่เพื่อต่อต้านจักรวรรดินิยมตะวันตก พร้อม ๆ การสนับสนุนระบบการศึกษาสมัยใหม่ แต่ล้มเหลวในเวลาอันสั้น คังยูเว่ยต้องลี้ภัยมาที่ สิงคโปร์ และเผยแพร่ความคิดข้างต้นจากที่นี่</li> </ul>	
ค.ศ. 1899	<ul style="list-style-type: none"> <li>● จากความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจและการทหารของญี่ปุ่นสมัยเมจิ ทำให้ญี่ปุ่นได้รับการยอมรับจากประเทศตะวันตก และยังส่งผลให้ชาวญี่ปุ่นทุกคนมีสิทธิทางกฎหมายเท่าเทียมกับชาวยุโรป</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● การออกเผยแพร่ ของบทความของ แวน ดีเวนเตอร์ เรื่อง “หนี้เกียรติยศ”</li> </ul>

ปี (ค.ศ.)	สถานการณ์โลกที่ส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงภายในอาณานิคม	ลำดับเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายในอาณานิคมและเมืองแม่
ค.ศ. 1900	<ul style="list-style-type: none"> <li>● เกิดกบฏนักมวยในจีนต่อต้านราชวงศ์ชิงที่เหลวเหลกและชาวต่างชาติที่เข้ามาบูรณาการประเทศ</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● กลุ่มคนจีนโพ้นทะเลจัดตั้งสมาคม Tiong Hoa Hwe Koan (THHK) ทั้งนี้เพื่อเผยแพร่และฟื้นฟูวัฒนธรรมของจีนแก่ลูกหลานตน โดยจัดตั้งโรงเรียนให้การศึกษาแก่ลูกหลานเน้นสอนภาษาจีน ภาษาอังกฤษ รวมถึงวรรณกรรมของจีนอีกด้วย โดยจ้างครูจีนมาจากสิงคโปร์เป็นส่วนใหญ่ ต่อมาโรงเรียนนี้ได้กลายเป็นแหล่งเผยแพร่วัฒนธรรมจีนของดร.ซุนยัตเซน</li> </ul>
ค.ศ. 1901		<ul style="list-style-type: none"> <li>● รัฐบาลอาณานิคมประกาศใช้นโยบายจริยธรรม (Ethic Policy) เพื่อส่งเสริมสวัสดิการให้กับคนพื้นเมืองตามแนวคิด “หนึ่งเกียรติยศ” ผลประการสำคัญของนโยบายนี้ คือ ได้เปิดโอกาสทางการศึกษาให้กับคนพื้นเมืองมากขึ้น (mass education) และเริ่มเป็นยุคที่การศึกษาไม่ได้เป็นสิทธิพิเศษเฉพาะแต่เจ้านายหรือชนชั้นสูงเท่านั้น</li> </ul>
ค.ศ. 1905	<ul style="list-style-type: none"> <li>● ญี่ปุ่นรบชนะรัสเซีย ส่งผลทางจิตวิทยาต่อดินแดนอาณานิคมต่าง ๆ ในเอเชียให้เกิดความเชื่อมั่นในระดับหนึ่งว่าคนเอเชียก็สามารถเอาชนะคนผิวขาวได้เช่นกัน</li> <li>● ดร.ซุนยัตเซน ก่อตั้งสมาคมคองเม้งหุย มีเป้าหมายโค่นล้มราชวงศ์ชิงและจัดตั้งรัฐบาลใหม่ขึ้นมา ทั้งนี้ได้รับการสนับสนุนจากญี่ปุ่นอยู่เบื้องหลัง</li> </ul>	

ปี (ค.ศ.)	สถานการณ์โลกที่ส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงภายในอาณานิคม	ลำดับเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายในอาณานิคมและเมืองแม่
ค.ศ. 1906	<ul style="list-style-type: none"> <li>● ในพม่า นักศึกษาชาวพม่าได้ร่วมกันก่อตั้งสมาคม YMBA ขึ้น เป้าหมายเพื่อฟื้นฟูและปฏิรูปศาสนาพุทธและวัฒนธรรมของชาวพม่า สมาคมแห่งนี้เป็นจุดเริ่มต้นของการเผยแพร่ความคิดต่อต้านจักรวรรดินิยมอังกฤษ</li> <li>● มีการตีพิมพ์วารสาร The Religious Leader ขึ้นที่สิงคโปร์ มีความสำคัญทำให้มุสลิมในภูมิภาคนี้ตื่นตัวต่อขบวนการปฏิรูปศาสนาอิสลามใหม่</li> </ul>	
ค.ศ. 1908		<ul style="list-style-type: none"> <li>● เกิดองค์กร BOEDI UOETOMO ของกลุ่มนักศึกษาในกลุ่มปรีชาฮ์ในโรงเรียนข้าราชการพลเรือน (OSVIA) โดยมีเป้าหมายหลักส่งเสริมวัฒนธรรมชวา ต่อมาภายหลังเป็นเอกราชองค์กรได้รับการยกย่องเป็นองค์กรชาตินิยมแห่งแรกของอินโดนีเซีย และถือเอาวันที่ 20 พฤษภาคม ซึ่งเป็นวันก่อตั้งองค์กรเป็นวันชาติอินโดนีเซียของทุกปี</li> <li>● ในปี เดียวกัน กลุ่มนักศึกษานะเรนเทอร์แลนต์ได้ร่วมกันจัดตั้งสมาคมชาวอินเดียนะวันออกขึ้น เพื่อพบปะสังสรรค์และเป็นแหล่งข่าวสารความเคลื่อนไหวในบ้านเกิดของตน</li> </ul>

ปี (ค.ศ.)	สถานการณ์โลกที่ส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงภายในอาณานิคม	ลำดับเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายในอาณานิคมและเมืองแม่
ค.ศ. 1911	<ul style="list-style-type: none"> <li>● เกิดปฏิวัติในจีน โดยมีเป้าหมายเพื่อล้มล้างราชวงศ์แมนจูและขับไล่ต่างชาติ เหตุการณ์ปฏิวัติในจีนครั้งนี้ได้มีส่วนกระตุ้นกลุ่มชาตินิยมในกลุ่มคนจีนโพ้นทะเลในอินโดนีเซีย</li> <li>● ในตุรกีภายใต้ Attaturk ได้มีการปฏิรูปสาธารณรัฐให้กลายเป็นสังคมนิยมใหม่</li> </ul>	
ค.ศ. 1912	<ul style="list-style-type: none"> <li>● กลุ่มปฏิวัติในจีนนำโดยพรรคก๊กมินตั๋งได้จัดตั้งจีนเป็น ประเทศสาธารณรัฐจีน</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● เกิดพรรค Indisch Pajid เป็นองค์กรทางการเมืองหัวรุนแรงที่สุดในขณะนั้น ริเริ่มโดย Dauwes Dekker ซึ่งเป็นลูกหลานของ Edward Dauwes Dekker ที่เขียนเรื่อง Max Havelaar เป็นองค์กรแรกที่ประกาศเจตนารมณ์ชัดเจนว่า ต้องการเอกราชให้อาณานิคมแห่งนี้ แต่ต่อมา ค.ศ.1913 แกนนำสำคัญของพรรคนี้ถูกเนรเทศไปยังเนเธอร์แลนด์ในข้อหา “ใช้สิทธิเสื่อมวลชนมากเกินไป”</li> </ul> <p>เกิดสมาคมชาเรกัต อิสลาม โดยมี โจโกรมิโนโต เป็นผู้นำสำคัญ ความสำคัญของสมาคมนี้ คือ เป็นองค์กรชาตินิยมที่ขนาดใหญ่ที่รวมเอามุสลิมทั้งในชวา สุมาตรา และที่อื่น ๆ เข้าด้วยกัน มีการคาดกันว่าใน ค.ศ. 1919 ชาเรกัต อิสลาม มีสมาชิกรวมทั้งหมดที่กระจายตามสาขาต่าง ๆ กว่า 2 ล้านคน</p>

ปี (ค.ศ.)	สถานการณ์โลกที่ส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงภายในอาณานิคม	ลำดับเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายในอาณานิคมและเมืองแม่
		<ul style="list-style-type: none"> <li>● เกิดองค์ กร มุ ฮั ฮาหมั คดิ ยาห์ (Muhammadiyah) ซึ่งก่อตั้งโดยกลุ่มมุสลิมหัวก้าวหน้า ที่เป็นผลผลิตของการปฏิรูปศาสนาอิสลามในตะวันออก ในต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 มีเป้าหมายปฏิรูป 2 ประการ คือ นำเอาวิธีการศึกษาแบบตะวันตกเข้ามาปรับใช้เพื่อให้ศาสนาอิสลามทันสมัยทัดเทียมกับตะวันตก และเพื่อขจัดความเชื่อที่แปลกปลอม (ความเชื่อมงาย) ในศาสนาออกไป เริ่มแรกนั้นไม่มีกิจกรรมลักษณะที่เน้นการเมืองหรือเข้าไปกดดันรัฐบาลเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใด ๆ แต่เน้นกิจกรรมศาสนาเป็นสำคัญ</li> </ul>
ค.ศ. 1914	<ul style="list-style-type: none"> <li>● สงครามโลกครั้งที่ 1 ได้ปะทุขึ้น</li> <li>● สิ้นสุด “ยุคจักรวรรดินิยมใหม่”</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● Hendrik Sneevliet ชาวดัตช์ผู้ซึ่งชื่นชอบลัทธิสังคมนิยม เขาได้เข้ามาจัดตั้งพรรคสังคมนิยมประชาธิปไตยแห่งอินโดนีซึ่ชึ้น หรือ ISDV ก่อนหน้านั้ได้มีการจัดตั้งสหภาพแรงงานตามสาขาอาชีพต่าง ๆ ชึ้น (ค.ศ.1911-1918)</li> <li>● จากสงครามโลกครั้งนี้ ทำให้กลุ่มเคลื่อนไหวการเมืองในอาณานิคมสามารถต่อรองทางการเมืองกับรัฐบาลอาณานิคมได้ ทั้งนี้เพื่อแลกกับความร่วมมือในสงครามครั้งนี้ ในช่วงนี้ผู้คั้นหัวก้าวหน้าหลายกลุ่มเริ่มสงสัยและตั้งคำถามกับการนำนโยบายจริยธรรมมา</li> </ul>

ปี (ค.ศ.)	สถานการณ์โลกที่ส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงภายในอาณานิคม	ลำดับเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายในอาณานิคมและเมืองแม่
		ใช้ว่า ให้ประโยชน์แก่คนพื้นเมืองมากน้อยแค่ไหน
ค.ศ. 1916		<ul style="list-style-type: none"> <li>● รัฐบาลอาณานิคมได้ริเริ่มความคิดจัดตั้ง “สภาประชาชน (Volksraad)” ทั้งนี้เพราะในทีเนเธอร์แลนด์เข้าร่วมในสงครามโลกครั้งที่ 1 ดัตช์เกรงว่าญี่ปุ่นอาจเข้าแทรกแซงในอินเดียนตะวันออก จึงต้องการขยายกองทัพให้ใหญ่ขึ้น (เดิมเป็นเพียงกองทัพเล็ก ๆ ที่ดึงคนจากหมู่เกาะรอบนอกเข้ามาเป็นทหาร) ทั้งชาเรกัต อิสลาม และ บูดิ อุโตโม พยายามผลักดันให้ ดัตช์ ขอมเปิดโอกาสให้คนพื้นเมืองเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง เพื่อแลกกับการให้คนชวเข้าเป็นทหารในกองทัพ อย่างไรก็ตาม สภาแห่งนี้ก็ไม่มีอำนาจที่แท้จริง สภาแห่งนี้ เปิดประชุมครั้งแรกใน ค.ศ.1918</li> </ul>
ค.ศ. 1918		<ul style="list-style-type: none"> <li>● เปิดประชุมสภาประชาชนเป็นครั้งแรกในเดือนพฤษภาคม</li> </ul>
ค.ศ. 1917	<ul style="list-style-type: none"> <li>● เกิดปฏิวัติในรัสเซีย ส่งผลให้แนวคิดคอมมิวนิสต์ขยายเข้ามาในกลุ่มนักศึกษาอินโดนีเซียมากขึ้น</li> </ul>	



ปี (ค.ศ.)	สถานการณ์โลกที่ส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงภายในอาณานิคม	ลำดับเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายในอาณานิคมและเมืองแม่
ค.ศ. 1920	<ul style="list-style-type: none"> <li>• ในอินเดีย มหาตมะคานธี ได้เริ่มเคลื่อนไหวต่อสู้จักรวรรดินิยมอังกฤษอย่างสันติบนหลักอหิงสา (ค.ศ.1920-1948)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• สมาชิกชาวกัด อิสลามฝ่ายซ้ายได้จัดตั้งสมาพันธ์คอมมิวนิสต์อินเดียตะวันออกขึ้น (Perserakatan Kommunist Indies) กลุ่มผู้นำของพรรคนี้มีสายสัมพันธ์โดยตรงกับ Comintern ในรัสเซีย</li> </ul>
ค.ศ. 1922		<ul style="list-style-type: none"> <li>• Suwardi Suryaningrat อดีตแกนนำพรรคอินดิสซัได้เข้าจัดตั้ง “โรงเรียนตามัน ชิสวา” ขึ้น ซึ่งเป็นแหล่งผลิตนักชาตินิยมที่สำคัญ</li> </ul>
ค.ศ. 1923		<ul style="list-style-type: none"> <li>• สหภาพเพื่อภราดรภาพพนักงานรถรางและรถไฟ (VSTP) ได้นำคนสไตรค์หยุดงานครั้งใหญ่ขึ้น แต่รัฐบาลสามารถปราบปรามได้สำเร็จ ส่งผลให้กลุ่มผู้นำสำคัญของพรรคคอมมิวนิสต์และแกนนำชาวคัตช์ ลี้ภัยการเมืองไปต่างประเทศ</li> <li>• R. Soetomo นักศึกษาจากอัมสเตอร์ดัม สมาชิกสมาคมชาวอินโดนีเซีย ได้เข้ามาเปิดชมรมการศึกษา หรือ study club ขึ้นที่สุราบายาเป็นแห่งแรก</li> </ul>
ค.ศ. 1924		<ul style="list-style-type: none"> <li>• สมาพันธ์คอมมิวนิสต์อินเดียตะวันออกขึ้น (PKI) ได้เปลี่ยนชื่อมาเป็นพรรคคอมมิวนิสต์อินโดนีเซีย</li> </ul>

ปี (ค.ศ.)	สถานการณ์โลกที่ส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงภายในอาณานิคม	ลำดับเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายในอาณานิคมและเมืองแม่
ค.ศ. 1926		<ul style="list-style-type: none"> <li>● การปฏิวัติของพรรคคอมมิวนิสต์อินโดนีเซีย แต่เนื่องด้วยทางพรรคขาดความพร้อมและแรงสนับสนุนจาก Comintern ฉะนั้นการปฏิวัติจึงล้มเหลว ผู้นำต่างหลบภัยในต่างประเทศ และพรรค PKI ถูกยุบอย่างเป็นทางการใน ค.ศ. 1927 การถูกกวาดล้างในครั้งนี้ ทำให้กลุ่มคอมมิวนิสต์ไม่ได้เคลื่อนไหวทางการเมืองอีกเลยจนกระทั่งสงครามโลกครั้งที่ 2</li> </ul>
ค.ศ. 1927		<ul style="list-style-type: none"> <li>● ซูการ์โนก่อตั้งพรรคชาตินิยมอินโดนีเซีย (Perserikatan Nasional Indonesia, PNI)</li> <li>● พรรค PKI ถูกรัฐบาลอาณานิคมประกาศยุบอย่างเป็นทางการ</li> </ul>
ค.ศ. 1928		<ul style="list-style-type: none"> <li>● กลุ่มเยาวชนอินโดนีเซีย ประกาศใช้ภาษาอินโดนีเซียเป็นภาษาประจำชาติ</li> </ul>